

REPUBLIKA HRVATSKA

MINISTARSTVO ZAŠTITE
OKOLIŠA I ENERGETIKE

INSTRUMENTI ZAŠTITE OKOLIŠA ZA KRUŽNO GOSPODARSTVO

Služba za održivi razvoj

Sektor za klimatske aktivnosti i održivi razvoj

Uprava za klimatske aktivnosti, održivi razvoj i zaštitu zraka, tla i mora

LIFE tematski info dan
Zagreb, 11.4.2018.

INSTRUMENTI ZAŠTITE OKOLIŠA I KRUŽNO GOSPODARSTVO

Kružno gospodarstvo je koncept održivog gospodarstva u kojem se ulaganjem u zelene tehnologije i inovativne proizvode bolje upravlja resursima i sirovinama, po načelu da sve što se uzme iz prirode, prirodi i vrati. Time se smanjuje ukupan negativan utjecaj proizvoda na okoliš, a gospodarski subjekti postaju izrazito konkurentni na tržištu.

INSTRUMENTI ZAŠTITE OKOLIŠA - JAKI ALATI U PROMICANJU KRUŽNOG GOSPODARSTVA!

- Zakon o zaštiti okoliša (NN 80/13, 153/13, 78/15, 12/18)
- Nacrt II. Nacionalnog akcijskog plana za zelenu javnu nabavu za razdoblje od 2018. - 2020. godine s pogledom do 2023. godine
- Nacrt Plana zaštite okoliša RH za razdoblje od 2018. do 2025.
- Nacrt Strategije niskougljičnog razvoja Republike Hrvatske do 2030. s pogledom na 2050. godinu
- Plan gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2017. - 2022. godine (NN 3/17)

INSTRUMENTI ZAŠTITE OKOLIŠA

Ministarstvo zaštite okoliša i energetike je nacionalno nadležno tijelo za instrumente zaštite okoliša:

- **Eko-oznake**

- znak zaštite okoliša Europske unije – EU Ecolabel

- nacionalni znak zaštite okoliša Prijatelj okoliša

- **Sustav za ekološko upravljanje i neovisno ocjenjivanje (The European Eco-Management and Audit Scheme) – EMAS**

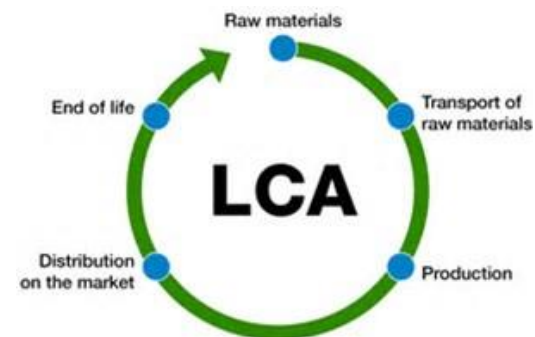

- **Zelena javna nabava – ZeJN (Green Public Procurement)**

INSTRUMENTI ZAŠTITE OKOLIŠA

- **dobrovoljni**
- promoviraju visok stupanj **okolišne učinkovitosti** proizvoda ili organizacije
- promoviraju **robu i usluge** sa smanjenim utjecajem na okoliš / okolišnim / ugljičnim otiskom
- promoviraju **zeleno upravljanje** organizacijom
- potiču razvoj i proizvodnju „**zelenih**” proizvoda
- uzimaju u obzir **cijeloživotni ciklus (LCA)** i značajne utjecaje na okoliš
- cilj je smanjiti negativni utjecaj na okoliš, klimu, resurse i zdravlje
- dio politike održive proizvodnje i potrošnje

INSTRUMENTI ZAŠTITE OKOLIŠA POKREĆU INOVACIJE I NOVE TEHNOLOGIJE TE POTIČU RAZVOJ I PROIZVODNJU ZELENIH PROIZVODA I USLUGA!

EKO-OZNAKA EU Ecolabel

- službeni znak zaštite okoliša Europske unije
- dodjeljuje se **proizvodima (robe i usluge)** s manje nepovoljnim utjecajem na okoliš, koji su u isto vrijeme prihvatljivi za okoliš i visoke kvalitete
- proizvodi moraju udovoljiti strogim **mjerilima EU** razvijenim za specifične skupine proizvoda
- oznaka kvalitete
- 24 skupine proizvoda i 1 skupina usluga
- prema međunarodnoj normi za eko-označavanje ISO 14024 EU Ecolabel spada u **eko-oznaku Tipa I**
- nezavisna provjera sukladnosti od treće strane
- više informacija na internetskoj stranici Europske komisije: <http://ec.europa.eu/environment/ecolabel/> i internetskoj stranici Ministarstva zaštite okoliša i energetike: <http://www.mzoip.hr/hr/okolis/eko-oznake.html>

Znak EU-Ecolabel u Hrvatskoj

STANJE

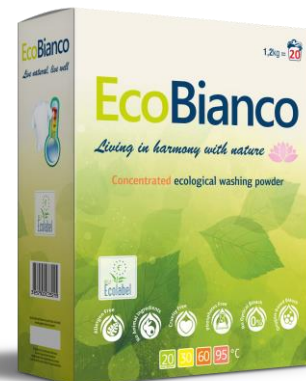
- dodijeljen prvi znak EU Ecolabel za deterdžent za rublje EcoBianco (Ecology 108 iz Pule)

CIJ

- povećati broj nositelja znaka EU Ecolabel u Hrvatskoj i ojačati prepoznatljivost ovog znaka kao znaka kvalitete

IZAZOVI

- povećati interes proizvođača, trgovaca i pružatelja usluga za znak EU Ecolabel
- približiti EU Ecolabel javnosti i ojačati njegovu vidljivost među mnogobrojnim ostalim eko-oznakama i tvrdnjama
- ojačati svijest hrvatskih gospodarstvenika o važnosti i dobrobiti EU Ecolabel i rastu konkurentnosti na zajedničkom osviještenom tržištu EU
- prepoznati legislativne i druge prepreke

EMAS – Eco-Management and Audit Scheme

- sustav **ekološkog upravljanja i neovisnog ocjenjivanja**
- namijenjen svim javnim i privatnim **organizacijama**
- promovira učinkovitost organizacija s aspekta zaštite okoliša
- omogućava procjenu utjecaja na okoliš organizacije, poboljšava upravljanje i smanjenje okolišnog otiska organizacije
- sustav EMAS je nadogradnja međunarodne norme za sustave upravljanja okolišem **ISO 14001** uz dodatne elemente:
  - **stalno djelovanje** kako bi se postigli ciljevi zaštite okoliša,
  - **neovisnost** (verifikacija Izjave o okolišu)
  - **transparentnost** (Izjave o okolišu su dostupne javnosti)
  - **angažman zaposlenika**
- više informacija na internetskom **Portal za EMAS**
<http://emas.azo.hr/> informacije, prijava, registracija

EMAS u Hrvatskoj

STANJE

- **nema organizacije** koja je registrirana u sustav EMAS
- veliki broj organizacija koje su certificirane prema normi ISO 14001 (HRN EN ISO 14001:2015)
- pri Hrvatskoj akreditacijskog agenciji koja vrši akreditaciju i nadzor okolišnih procjenitelja sustava EMAS **ne postoje nacionalna akreditirana tijela** koja vrše verifikaciju uvedenog sustava i validaciju Izjave o okolišu, ali mogu se koristiti međunarodni

CILJ

- povećan broj organizacija registriranih u sustav EMAS

IZAZOVI

- kako potaknuti organizacije na osvještavanje svog negativnog djelovanja na okoliš i mogućnosti za unapređenje okolišnih parametara
- ojačati svijest vodstva organizacija o sustavu EMAS i dodanoj vrijednosti njegovog uvođenja u organizaciju
- prepoznati legislativne i druge prepreke

Zelena javna nabava - ZeJN

- tijela javne uprave su veliki potrošači te se kroz javnu nabavu potiču kupovati **zeleni proizvodi i usluge**
- Razvija se zajedničko EU zeleno tržište
- time se doprinosi smanjenju onečišćenja okoliša, emisiji stakleničkih plinova, potrošnji resursa i nastanku otpada
- EU je razvila zajednička mjerila za **22 skupinu proizvoda i usluga**
- Države članice EU su pozvane koristiti ih što više

2015. - VRH donijela **I. Nacionalni akcijski plan za zelenu javnu nabavu za razdoblje od 2015. do 2017. godine s pogledom do 2020. godine** s nizom mjera u svrhu uključivanja zelenih mjerila u postupke javne i jednostavne nabave. U izradi je Nacrt II. NAP ZeJN.

Više informacija na internetskom **portalu o ZeJN:**

<http://www.zelenanabava.hr/>

ZeJN u Hrvatskoj

STANJE

Prema statističkom izvješću za javnu nabavu za 2016. g. mjerila ZeJN su korištena u manje od 1 % sklopljenih ugovora. Od srpnja 2017.g. nije dozvoljeno koristiti kriterij najniže ponude već ekonomski najpovoljniju ponudu – dobro za ZeJN !!

CILJ

Do 2020. godine u **50% postupaka javne nabave** u Hrvatskoj uključiti mjerila zelene javne nabave.

IZAZOVI

- dobiti što više primjera dobre prakse u Hrvatskoj uvođenja mjerila ZeJN u javnoj i jednostavnoj nabavi
- razdioba informacija i edukacija o ZeJN neposrednim provoditeljima ...
- nedostaju „baze podataka” o zelenim proizvodima i uslugama
- instrumenti stalne podrške i savjetovanja o ZeJN (npr. helpdesk i sl.)
- izračun energetske uštede

green procurement

HR Web:

<http://www.mzoip.hr/hr/okolis/eko-oznake.html>

<http://emas.azo.hr/>

<http://www.zjn.hr/>

Hvala na pažnji!